

Beilage VIII: Apelles, der Schüler Marcions und Sektenstifter.

1. Aus Rhodons Werk „Gegen die Häresie Marcions“ bei Euseb., h. e. V, 13 ¹:

Den Eingang s. o. S. 321* f.; sodann *Διὰ τοῦτο καὶ παρ' ἑαυτοῖς* (scil. die Marcioniten) *ἀσύμφωνοι γερόνασιν, ἀσυστάτου γνώμης ἀντιποιοῦμενοι*. ἀπὸ γὰρ τῆς τούτων ἀγέλης Ἀπελλῆς μὲν, ὁ τὴν πολιτείαν σεμνυνόμενος καὶ τὸ γῆρας, μίαν ἀρχὴν ὁμολογεῖ, τὰς δὲ προφητείας ἐξ ἀντικειμένου λέγει πνεύματος πειθόμενος ἀποφθέγμασι παρθένου δαιμονώσης, ὄνομα Φιλουμένης (Γράφει δὲ ὁ αὐτὸς [scil. Rhodon] — bemerkt Eusebius — ὡς καὶ εἰς λόγους ἐληλύθει τῷ Ἀπελλῇ, φάσκων οὕτως). Ὁ γὰρ γέρον Ἀπελλῆς συμμίσξας ἡμῖν, πολλὰ μὲν κακῶς λέγων ἠλέγχθη· ὅθεν καὶ ἔφασκεν μὴ δεῖν ὅλως ἐξετάζειν τὸν λόγον, ἀλλ' ἕκαστον, ὡς πεπίστευκεν, διαμένειν· σωθήσεσθαι γὰρ τοὺς ἐπὶ τὸν ἐσταυρωμένον ἠλπικότας {ἀπεφαίνετο}, μόνον ἐὰν ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς εὐρίσκωνται· τὸ δὲ πάντων ἀσαφέστατον ἐδογματίζετο πρᾶγμα, καθὼς προειρηκάμεν, τὸ περὶ θεοῦ· ἔλεγεν μὲν γὰρ μίαν ἀρχὴν καθὼς καὶ ὁ ἡμέτερος λόγος (hier hat Euseb. den Nachsatz ausgelassen). Λέγοντος δὲ πρὸς αὐτόν· Πόθεν ἢ ἀπόδειξις αὕτη σοι, πῶς δύνασαι λέγειν μίαν ἀρχήν; φράσον ἡμῖν, ἔφη τὰς μὲν προφητείας ἑαυτὰς ἐλέγχειν διὰ τὸ μηδὲν ὅλως ἀληθὲς εἰρηκέναι· ἀσύμφωνοι γὰρ ὑπάρχουσι καὶ ψευδεῖς καὶ ἑαυταῖς ἀντικείμεναι· τὸ δὲ πῶς ἐστὶν μία ἀρχή, μὴ γινώσκειν ἔλεγεν, οὕτως δὲ κινεῖσθαι μόνον. εἰτ' ἐπομοσαμένον μου τάληθές εἰπεῖν, ὥμνουν ἀληθεύον λέγειν μὴ ἐπίστασθαι πῶς εἰς ἐστὶν ἀγέννητος (wahrscheinlich ist mit ABDM ἀγέννητος zu schreiben, s. unten die Stelle aus Orig. Comm. in ep. ad Titum) θεός, τοῦτο δὲ πιστεύειν. Ἐγὼ δὲ γελάσας κατέγων

¹ Rhodon, aus Asien gebürtig, schrieb nach Euseb unter Commodus. Da Irenäus und Clemens Alex. den Apelles nicht kennen, ist Rhodon der älteste Zeuge für ihn.